

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència
de l'honorable Sr. Joan Casanovas

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 1.^r de juny del 1934

SUMARI

S'obre la sessió a tres quarts de sis de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.

La Presidència dóna compte a la Cambra que en la sessió secreta d'ahir foren aprovades les liquidacions dels Pressupostos ordinari i extraordinari del Parlament per al 1933 i el Pressupost extraordinari de la Cambra per al 1934.

A continuació dóna compte, també, de l'acord adoptat en la mateixa sessió secreta d'ahir en virtut del qual fou designat el Diputat senyor Pere Coromines per a representar el Parlament en els recursos promoguts davant del Tribunal de Garanties Constitucionals per diversos particulars, contra la Llei de 26 de juny del 1933 per a resoldre els conflictes derivats dels contractes de conreu.

Ordre del dia:

Discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei de transferències de crèdit.

Es aprovat definitivament sense discussió i amb el quòrum reglamentari.

Discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei d'una ampliació de crèdit.

Es aprovat definitivament amb el quòrum reglamentari i sense discussió.

Discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei de l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar a Catalunya.

Parlament del senyor Serra i Hünter, de la Comissió.

Els senyors Romeva i Fronjosà consumeixen sengles torns en contra de la totalitat.

Els contesta l'honorable senyor Conseller de Cultura.

Rectificació del senyor Romeva.

Se suspèn el debat.

Discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei atorgant una pensió a la senyora vídua de l'honorable Francesc Macià, primer President de la Generalitat restaurada.

Es aprovat, definitivament, amb el quòrum reglamentari i sense discussió.

Lectura d'un Projecte de Llei sobre la representació i defensa de la Generalitat davant els Tribunals de totes les jurisdiccions radicats a Catalunya. Passa a la Comissió corresponent.

Lectura del dictamen de la Comissió permanent de Justícia i Dret sobre el Projecte de Llei relatiu a la capacitat jurídica de la dona i dels cònjuges.

Ordre del dia per a la sessió de dimarts.

S'aixeca la sessió a dos quarts de vuit i sis minuts de la vetlla.

S'obre la sessió a tres quarts de sis de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Es llegeix i aprovada l'acta de la sessió anterior.

L'honorable senyor President dóna compte a la Cambra que en la sessió secreta d'ahir foren aprovades les liquidacions dels pressupostos ordinari i extraordinari del Parlament per a 1933, i el pressupost extraordinari de la Cambra per a 1934.

(Els documents corresponents es publiquen com a annex n.º 1 a aquest DIARI DE SESSIONS.)

Es dóna compte, també, de l'acord adoptat en la sessió d'ahir, en virtut del qual fou designat el Diputat senyor Pere Coromines per a representar el Parlament en els recursos promoguts davant del Tribunal de Garanties Constitucionals per Josep Ons i Madirales, Antònia Casarramona i Pastor, Josep Costa i Roca, Concepció Bosch i Susany i Angel Isern i Ballús, contra la Llei de 26 de juny del 1933 per a resoldre els conflictes derivats dels contractes de conreu.

(Entren a la Cambra els honorables senyors Consellers de Finances i d'Economia i Agricultura.)

ORDRE DEL DIA

Discussió del Dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei de Transferències de Crèdit

(Es aprova el Dictamen de la Comissió.)

El Sr. PRESIDENT: Essent evident l'existència del quòrum reglamentari, és aprovat definitivament el Projecte de Llei.

(La Llei de transferències de crèdit es publica com a annex n.º 2 a aquest número del DIARI DE SESSIONS.)

Discussió del Dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei d'una ampliació de crèdit

(Es aprova el Dictamen de la Comissió.)

El Sr. PRESIDENT: Essent evident l'existència del quòrum reglamentari, és aprovat definitivament el Projecte de Llei.

(La Llei d'ampliació de crèdit es publica com a annex n.º 3 a aquest número del DIARI DE SESSIONS.)

Discussió del Dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei de l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar a Catalunya

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SERRA I HÜNTER: Senyors Diputats: Aquest Projecte de Llei que avui presentem dictaminat a aquesta Cambra conserva en les seves línies generals el mateix esperit del decret en què va ésser creat l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar. Es tracta, doncs, d'un d'aquests Projectes de Llei que vénen al Parlament i que tenen ja els seus precedents

en un d'aquests decrets anteriors en què s'ha anat estructurant ja una part de la Cultura a Catalunya; no és pas un decret d'èpoques anteriors al Parlament, sinó aproximadament d'ara fa un any, en què va considerar-se necessària la fundació o la institució de diferents corporacions i organismes, els quals tinguessin cura de totes aquelles qüestions que estan al marge del que constitueixen pròpiament les institucions docents. D'aquestes institucions unes tenen per exclusiva, o almenys principal finalitat, l'ensenyament en els seus diferents graus. Tots recordem com des de la implantació del nou règim la Generalitat de Catalunya ha organitzat unes institucions mixtes de concert, diríem, amb l'Estat, però que malgrat això conserven o volen estructurar o representar l'esperit nostrat. D'altres tenen un caire estrictament cultural. I, per últim, ni ha d'altres, com és el cas de la Institució que ara anem a crear per Llei, que tenen el doble caràcter, un caràcter mixte, perquè d'un costat afecta a qüestions de caràcter primordialment docent i d'altre tracta de desenvolupar o d'afegir aquell caire característicament social com indica el mateix títol de la Institució.

(Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller de Cultura.)

El decret de 12 de juliol del 1933 va crear l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar; un altre del 13 de juliol del mateix any nomenava els deu vocals que no representen pròpiament corporacions o institucions determinades, sinó que són de lliure elecció del Conseller de Cultura; i el mateix dia, encara, un altre decret assenyalava ja qui havia d'ésser el Conseller Delegat que exerciria la vice-presidència.

El Govern ha considerat que havia de portar-se una Llei que, reproduint les línies generals d'aquest Decret assegurés la permanència d'una institució que creu substantiva en la vida de la cultura actual de Catalunya.

¿Quins foren pròpiament els motius inicials de la creació d'aquest Institut? En aquest punt de vista de l'Institució m'he de fixar jo abans de fonamentar-ne l'estructura. El primer de tots és recollir i endagar l'estímul moral i material dels estudiants, per tal de donar un major rendiment a llur actuació en l'aspecte social i en el de la cultura. Un segon objecte ha estat el de centralitzar la direcció i organització de les diverses institucions de caire semblant o de finalitat anàloga i preveure la creació de les altres que calguin. Ens trobem de fet amb una sèrie d'institucions degudes a iniciatives i a esforços particulars o col·lectius i ara es tracta de cercar una certa unificació per tal de donar-los una major eficàcia. Es diu taxativament, també (si no hi és precisament en el preàmbul de la Llei, hi és en el Decret que en les seves línies generals, com he dit, reproduïx aquella) que la seva finalitat és l'ajut moral i material de l'estudiant. La seva obra és també col·laborar al que constitueix l'aspecte social d'aquest ajut, com són — i ho diu ja taxativament en un dels articles la Llei —, les qüestions de residències, de cantines restaurants, d'assegurances, de gestió de pensions per a continuar els estudis o perfeccionar-los a l'estranger,

de cooperatives, de clíniques, d'assistència mèdica, de sanatoris, de borses de treball i d'estudi, és a dir, tot això que ja en altres països compta amb una llarga temporada d'existència i que aquí a casa nostra fins ara no ha estat més que iniciat per l'esforç dels particulars o de les entitats que no tenen caràcter oficial. A més, es creu necessari, útil, convenient, possible, que mitjançant aquesta institució es desenvolupi la idea d'associació entre els estudiants. Els que hem viscut d'aprop aquesta vida sabem els grans avantatges que s'han obtingut amb la col·laboració dels estudiants en la vida dels diferents establiments d'ensenyança, en la Universitat de Barcelona, en la majoria de les universitats espanyoles, i també en les institucions que recullen els estudiants en una època anterior a la universitària, perquè aleshores l'estudiant mira com una cosa pròpia la casa on va a rebre els seus ensenyaments, i tot això, ultra evitar possibles discrepàncies coadjuva naturalment i lògicament al desenvolupament d'aquestes institucions.

Tots els altres serveis, previstos també de la Llei, com són els d'informació i d'ajut d'aquesta obra, hauran de constituir l'objecte principal d'aquella institució, que serà desenvolupat en el reglament que ja la Llei preveu que haurà de formular-se per aquest Consell i que haurà d'ésser sotmès al Consell executiu de la Generalitat.

Si nosaltres féssim una comparació, perquè això crec que sempre és un motiu d'experiència interessant, entre el Decret, el Projecte i el Dictamen que avui oferim a la Cambra, veuríem, com ja he indicat al principi, que en les seves línies essencials es manté totalment el seu esperit i que les modificacions aportades es refereixen sobretot a una màxima precisió i en tot cas a confirmar o aclarir alguns conceptes que en el text, sovint sec, d'una Llei o d'un Decret no se'ns presentaven d'una manera ben clara.

Quina ha estat la composició o estructura més addient que ens ha semblat donar a l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar? Aquest Institut està format per un Consell i una Comissió permanent. S'ha adoptat el criteri corrent de crear un nombre considerable de membres que portin la representació d'entitats que constitueixen elements essencials en la vida de la cultura d'un poble i a més deixar en llibertat al Conseller perquè porti altres persones que aportin la seva col·laboració, no en el sentit de representar directament aquesta o aquella corporació, sinó en el sentit d'aportar un esperit de col·laboració i perquè degut a la seva història és aquesta considerada suficient per tal de contribuir a l'eficàcia màxima de l'institució creada.

Fixeu-vos bé com amb tota cura s'ha procurat que el Consell recollís o pogués recollir tots aquests valors que donessin a aquesta institució un marge per a un desenvolupament efectiu de la nostra vida cultural. Es Vocal nat el Conseller d'Instrucció Pública o Cultura; l'Ajuntament de Barcelona hi té també un representant que ell mateix elegirà; la Universitat autònoma en té un altre que ella també designarà. Hi ha després deu Vocals, que la Llei en diu sense representació, cosa que vol dir, com abans he in-

dicat, que no són escollits per les mateixes corporacions, sinó que és el Conseller del Govern Executiu el que els escollirà. I per últim hi ha un Director general de l'Institut nomenat pel Consell del mateix Institut, de manera que aquest Consell és el que escollirà la persona que ha d'ésser Director de tota aquesta sèrie d'institucions integrades dintre de l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar, que responen als diferents caires o modalitats d'aquesta Institució.

Els càrrecs d'aquest Consell han estat també curosament indicats. El Conseller d'Instrucció Pública és el President nat, i aquell dels deu o bé dels altres dos que porten ja representació del Conseller que sigui designat com a Conseller Delegat, exercirà el càrrec de vice-president i serà ell, per tant, el que presidirà totes les sessions sempre que no hi assisteixi el Conseller de Cultura del Govern de la Generalitat. El que farà aquest Consell és escollir d'entre els seus membres un Secretari.

Quina variació podrà introduir-se en aquesta Institució? En general l'orientació de l'obra de cultura en tractar d'estructurar les nostres institucions fonamentals no s'ha manifestat d'una manera tancada, sinó que s'ha procurat que aquesta vida especial de les nostres institucions es produís un xic al marge de la política, deixant aquesta que tingui solament aquella intervenció precisa, que és necessària que existeixi, com existeix, a tots els pobles. El Consell, així i tot, no és una cosa tancada; el Consell podrà ésser augmentat sempre que es consideri necessari, portant-hi altres institucions a formar part, mitjançant una representació, però sempre aquests membres hauran d'ésser nomenats pel Consell Executiu després de la proposta del Consell de l'esmentat Institut.

Queda ara la segona part, que és la Comissió Permanent. Per tal que un organisme així, un xic complex, pugui actuar d'una manera més perfecte, s'ha considerat necessària l'existència d'una Comissió Permanent, i aquesta Comissió Permanent està formada, precisament, a base del mateix Consell; és el mateix Consell qui elegirà quins han d'ésser els components d'aquesta Comissió. Hi haurà el Conseller Delegat, que aquest ja porta la representació del Consell del Poder Executiu; hi haurà un Director general que el Conseller de Cultura ha nomenat; hi haurà tres membres elegits d'entre el Consell — aquesta és una innovació d'importància — que seran escollits pel Conseller Delegat, de manera que aquest, que té el seu origen en una delegació del Conseller del Poder Executiu, serà qui escollirà d'entre els altres Vocals quins han d'ésser els tres membres que, junt amb ell i el Director general, han de constituir el Consell Executiu.

Quina és la regla o criteri que per a l'elecció dels deu membres, i especialment del Director, haurà de tenir el Consell Executiu? Això indica que no s'ha volgut deixar absolutament la iniciativa al Conseller del Poder Executiu, sinó que també se li ha posat una certa limitació que ve indicada per aquestes paraules que consten en el text del dictamen, i que són reproduïdes del Projecte de Llei. Diu: «En mèrits de llur preparació

tècnica o dels serveis prestats en la Institució, en l'obra que els és encomanada».

Jo voldria que us fixéssiu, perquè això és molt interessant i, com he dit, és comú també a les altres institucions creades per la Generalitat des de l'època del nou règim, per tal que es vegi com no s'ha incorregut en els mateixos vicis en què generalment s'havia fet en l'època anterior a la República. Se li ha volgut donar un caire autònom. Així ho diu d'una manera taxativa, i així es veu que aquesta autonomia ho és tant respecte de l'organisme superior de caràcter informatiu, que té actualment la Conselleria d'Instrucció Pública de la Generalitat, que és el Consell de Cultura, com del mateix Consell del Govern Executiu.

L'article 6.º dóna al Conseller Delegat l'elecció, com he dit abans, dels tres membres, i l'art. 8.º diu, taxativament també, com són les característiques de l'Institut d'Acció Social Universitària Escolar. Per últim, per tal de reforçar l'autonomia, se li concedeix aquesta capacitat legal i jurídica per adquirir béns i per administrar-los, i assenyalat també, com totes les Lleis que creen una institució, quina serà l'aplicació d'aquests béns en el cas que aquesta institució fos dissolta.

L'Institut d'Acció Social Universitària Escolar vol no solament representar aquest apropament, aquesta significació veritablement social de la vida universitària, sinó que tendeix també, com veureu en el seu articulat i en algunes addicions, a mantenir la possibilitat, l'existència, si hi són reconegudes — si no hi són poden crear-se un dia —, d'altres institucions que es posaran de fet en relació amb aquest Institut d'Acció Social Universitària i Escolar, no pas en el sentit d'ésser anul·lades tant si el seu origen és la iniciativa particular, com si és de caràcter col·lectiu; però en la Llei es reconeix al mateix temps, per tal que la llur eficàcia pugui ésser una cosa real, la necessitat de centralitzar-les; en aquest sentit la paraula «centralitzar» no té altre abast sinó encomanar-se a la màxima eficàcia per tal d'évitar que s'esmerci en una diversitat de direccions l'acció d'altres institucions de caràcter similar.

Si més no, aquest Institut podria ésser per a nosaltres un acoblament interessant de totes aquestes energies en torn, no precisament de la Universitat, perquè ja es diu que té un caràcter general, sinó de totes les diverses institucions docents, per tal que tota aquesta vida, com passa gairebé sempre en promoure's una renovació de cultura, no resulti un xic caòtica i dispersa, i pugui ésser encaminada en el sentit d'allò que constitueix la veritable idealitat que reserva l'Estatut de l'Autonomia de Catalunya en la part migrada que se'ns ha donat de l'ensenyament, de la cultura, i que nosaltres en el possible hem de mirar de completar, si més no en aquelles coses en les quals se'ns dóna un cert marge de llibertat, i, per tant, la possibilitat també d'arribar a una estructuració cada dia més nostra de la vida cultural de Catalunya.

Aquest és el dictamen que nosaltres presentem a la discussió i a l'aprovació de la Cambra.

En aquest cas és la Cambra la que té la paraula per tal de veure si té necessitat de fer alguna objecció o alguna rectificació.

El Sr. ROMEVA: Demano per parlar.

El Sr. FRONJOSA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Romeva.

El Sr. ROMEVA: Senyors Diputats: En començar la discussió d'aquest dictamen, abans de passar a donar l'opinió que a mí em mereix, se'm presenta una altra qüestió que em crea una certa confusió i que m'obliga a fer unes manifestacions prèvies perquè tot allò que jo després hagi de dir no pugui semblar que va dirigit contra la competència del Conseller de Cultura.

Però aquí ens trobem que el primer article del Projecte de Llei, ens diu que declarem Llei un Decret que ja ha creat l'Institut d'Acció Social Universitària a Catalunya, i jo pregunto, primer: és que el Conseller podia crear aquesta Institució? Em penso que quan ho va fer és que podia fer-ho; i aleshores em pregunto: Si el podia crear, perquè ara nosaltres, els Diputats, hem d'anar a determinar que creem o que convalidem aquesta creació? Perquè aquest procés és molt natural en els moments d'organització de tota una vida administrativa i política com els que nosaltres acabem de passar. Tenim, per exemple, el cas del Consell de Cultura. Es va crear per un Decret, i es va crear per un Decret perquè en aquell moment Catalunya no tenia Parlament i no hi havia altra manera de fer-ho. Si el Conseller va creure que era una necessitat — com tots ho hem cregut — la creació del Consell de Cultura, era una cosa perfecta, dintre de tots els ordres que es pogués considerar, que es creés per Decret la Institució, i després quan Catalunya va disposar d'un Parlament, se li dongués una estabilitat portant aquí un Projecte de Llei que avalava aquella creació del Conseller.

Però és que el Decret de creació de l'Institut d'Acció Social Universitària és — segons diu el Projecte de Llei — del 12 de juliol del 1933, una època en la qual Catalunya tenia Parlament i en la qual aquest Parlament elaborava Lleis. Aleshores jo pregunto; ¿per què en aquests moments si es considerava que per a crear aquest Institut es necessitava una Llei del Parlament, no s'anava directament a crear una Llei del Parlament? Perquè ara se'ns posa en la violència — jo aquí no vull parlar de qüestions d'amor propi entre el Parlament i el Poder Executiu —, però se'ns posa en la violència de què en discutir un Projecte hem de discutir no del Projecte, no sobre coses que encara no tenen una forma, sinó que hem de discutir sobre coses que ja són una realitat. I aleshores, si per casualitat hi hagués — ja sé que no hi serà —, però hi hagués una decisió del Parlament adversa a aquest Projecte de Llei, semblaria que es pren una decisió adversa a la gestió del senyor Conseller de Cultura. I jo que en aquest cas, per les objeccions que he de fer, em trobo moralment situat en la posició d'aquest Parlament imaginari, d'aquesta decisió imaginària del Parlament que no aprovés aquest Projecte, no voldria que semblés que les objeccions que ara faig, les faig sols per a desautoritzar o

per a discutir la gestió al senyor Conseller de Cultura.

Jo comprenc bé, en aquests termes generals, vagues, una mica lírics, en que es pot parlar d'aquestes coses quan no s'està molt a damunt de les realitats concretes, que és aquesta Acció Social Universitària, aquest desig de donar a l'estudiant una cohesió, infondre-li una moral, de dotar-lo de mitjans d'assistència material, que és segons el Projecte de Llei, la finalitat que s'atribueix a aquest Institut d'Acció Social Universitària, que jo no puc dir que es vagi a crear, perquè ja està creat; però jo em trobo que amb la numeració de les activitats que se li poden atribuir, hi han moltes coses, algunes que són de realització llunyana, altres que han d'absorbir per força funcions que ja hi ha qui les està complint, i altres que són d'una ordre tan general que no sabem si es poden reduir a una especialització tan estricta com per a no pensar més que per als estudiants.

(*Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller de Justícia i Dret.*)

Es parla aquí de cooperatives, per exemple, i no sé quina mena de cooperatives poden interessar als estudiants com a tals estudiants. Serà per l'adquisició de llibres, perquè per altra finalitat costa de trobar un camp quelcom ampli. Però nosaltres acabem de fer una Llei de Cooperatives, veritat?, i sembla que tenim la tendència a propulsar el naixement de cooperatives; i aquestes cooperatives viuran sota un altre organisme que ja està creat, que ja està estructurat en una Llei que ha de regular la vida de les cooperatives. I ara, en aquest sentit, quan s'arriba als estudiants, s'interposa una etapa més en la distribució de l'autoritat, una etapa que ja és a més a més d'aquella que naturalment sembla que caldria que hi hagués, es la competència pròpia de la institució docent a què cada estudiant assisteix.

Es parla d'assegurances, i jo no sé quines assegurances hi poden haver que interessin a l'estudiant com a tal estudiant, perquè generalment l'assegurança és una forma de previsió i és una forma de previsió per molt de temps. Una assegurança de vida per exemple no interessa a l'estudiant com a estudiant, sinó que interessa a l'home per a tota la seva vida. I amb una assegurança de malaltia passa el mateix; i amb una assegurança d'accidents passa també el mateix.

No sé perquè això ha d'ésser una cosa que es sustregui al funcionament general d'aquest sistema que demana una massa de movilització perquè pugui donar un resultat.

Es parla de clíniques d'assistència mèdica; i això és una cosa que interessa també a tots els ciutadans, i interessa tant si són estudiants com si no són estudiants. I es parla sobretot de sanatoris; i jo pregunto si en un país on no n'hi han per a ningú de sanatoris, on no hi han sanatoris per sostenir les necessitats més elementals de tota la població, com podem pensar com a cosa molt pròxima de què es construeixin sanatoris especials tan sols pels estudiants?

Es parla al mateix temps de la gestió de pensions, de borses de viatge i d'estudis. I jo sé que hi ha per exemple una Junta de beques que fun-

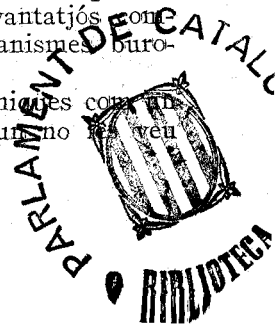
ciona per tot allò que siguin pensions que hagin de venir directament de la Generalitat. Per exemple el Consell de Cultura. I jo dic, perquè per aquests efectes anem a intercalar un altre organisme?

Hi ha sobretot una altra cosa que a mi potser és la que em fa més respecte. A mi m'interessen molt totes aquestes obres d'auxili i de previsió material; però hi ha una altra obra de caràcter moral que també està consignada aquí i a la qual el senyor Serra i Hunter, amb la seva eloqüència habitual ha alludit quan parlava de la cooperació de l'estudiant en l'obra docent. I jo dic: ¿quin és l'organisme més propi per encarregar i estimular aquesta cooperació? Jo dic que l'organisme més propi és la mateixa escola, és la universitat on es realitzi aquesta obra docent, perquè és allà on hem de voler nosaltres una unitat de l'obra moral, és allà on hem de voler una cooperació de l'estudiant. L'estudiant ha de cooperar en un organisme docent, no mediatament, sinó immediatament. Creem una Universitat autònoma, i la idea de la Universitat autònoma és per accentuar la seva personalitat, no és per trinxar-la, sinó que és per fer un sol cos amb els alumnes i els professors; és perquè l'acció docent no sols sigui una acció docent sinó una acció intensament formativa. I aleshores, si aquest aspecte moral es confia a un altre organisme autònom, nosaltres trenquem aquesta unitat moral. Creem una altra autonomia, però creem una altra autonomia que va contra una autonomia superior.

I això té una altra conseqüència. És impossible imaginar un organisme, per modest que el volguem imaginar en la seva estructuració, que no comporti la necessitat d'una burocràcia, petita o gran. Pot haver-hi un Consell on tots treballin amb aquest desinterès, amb aquesta generositat que ens porta a tots — millor dit, jo no vull posar-m'hi — que porta a tots els que treballen en els organismes existents avui a Catalunya per a realitzar i estructurar l'obra nacional nostra, però és impossible que aquesta generositat pugui concretar-se en actes reals sense comptar amb un altre ordre d'activitats que forçosament han de caure dintre de l'esfera burocràtica. I la prova d'això és que quan hem assenyalat els que han de formar part del Consell arribem i veiem un Director general de l'Institut, naturalment, i aquest Director general és el buròcrata primer de l'Institut i si ha d'ésser un Director general, tampoc serà un home que realitzi tot-sol totes les tasques burocràtiques, sinó que aleshores pocs o molts seran els qui hauran de tenir un treball d'organització o d'oficina, de manera que anem a crear un organisme burocràtic més.

La diferència d'apreciació serà en la utilitat que cadascú vegi en aquests organismes, però el fet és que anem a crear un xic més de burocràcia i jo no sé ben bé si en uns moments d'estructuració com els que ens trobem i en els que vivim, de penúria econòmica, és avantatjós complicar la vida econòmica amb organismes burocràtics.

Hi ha moltes coses que són boniques com un ideal a realitzar, però que quan un no

com una cosa immediata en quant a la seva plenitud de vida, potser pot fer amb molta tranquil·litat de consciència el sacrifici de prescindir-ne fins i tant que aquesta plenitud de vida que ja es manifesti en la mateixa realitat, que es toqui cada dia, ho faci necessari d'una manera compulsòria.

Jo crec que totes aquestes funcions que aquí atribuïm a l'Institut d'Acció Social Universitària, trobaríem els organismes propis per a realitzar-les i que la coordinació entre les institucions docents dintre de les quals han de viure els estudiants i els organismes superiors del règim de la cultura de què disposa ja la Generalitat, i aquells organismes de previsió social i educament de previsió social que ja té la Generalitat poden ara per ara realitzar-ho.

Per altra banda, salvaríem amb això aquell respecte a la unitat moral de cada institució que jo crec que queda estroncada amb la ingerència d'una organització que és autònoma i que en canvi intervé d'una manera o d'altra en totes les altres organitzacions.

Però hi ha aquí un altre detall que jo tampoc comprenc prou bé, ja abandonant aquestes objeccions de fons, sobre la necessitat de la creació d'aquest organisme. Hi ha, suposant que aquest organisme s'hagi de crear necessàriament, un detall que no comprenc suficientment.

L'article 2.ⁿ diu que l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar de Catalunya tindrà per missió vigilar, dirigir i administrar l'obra d'ajut moral dels estudiants mitjançant les institucions laiques que li escaiguin, siguin de nova creació o ja creades. I jo pregunto: Per què aquest adjectiu de laiques? Això ha de tenir un sentit o no l'ha de tenir, i si no el té no en parlem, però no li posem. Ara que si té un sentit, què representarà? No crec que respecte d'una cantina o d'un restaurant puguem anar a preocupar-nos per la seva condició de laïcisme. No crec tampoc que respecte d'assegurances, borses de treball, pensions, estudis, serveis socials, d'informació i accidents, haguem de pensar en el laïcisme. Ara, si volem dir una altra cosa, si volem dir que en això no hi pensem perquè no hi ha motiu per a pensar-hi, però en aquelles altres institucions que aquí són innumbrables, en la que l'estudiant ha de desenrotllar la plenitud de la seva vida o s'ha de trobar exposat a aquelles situacions crítiques, com són, per exemple, la situació del que entra en una clínica i no sap si morirà, que llavors quan arribem a aquestes Institucions on el problema de la consciència d'un home es tradueix en un fet real i palpable, diguem que en aquestes institucions nosaltres no hi admitem a ningú que no s'adapti estrictament a una norma laica, que el malalt que hi entri no tindrà ni la seguretat de què si està en perill de mort, si ell és un home de conviccions religioses, trobarà els auxilis religiosos; llavors jo he de dir que encara que acceptés el concepte laic de l'Estat, com a cosa possible, no podria acceptar el laïcisme que queda assenyalat aquí. Com que no n'hi veig cap més, per això faig aquesta objecció.

Hi ha una altra objecció. Aquí es parla d'uns

càrrecs, d'uns càrrecs que els uns són nats, que són en raó d'un altre càrrec que es té o d'una designació feta en raó d'un altre càrrec que es té, com el representant de l'Ajuntament, com el representant de la Universitat autònoma, i els altres són de nomenament directe, però no es diu quan duraran aquests càrrecs; de manera que em sembla a mi, si no ho he llegit malament que ara es constitueix un Institut, es nomenen uns components del seu Consell, se'ls dóna possessió, se'ls confia una autonomia i si no es mira bé, ells seran membres i directors d'aquesta institució. Jo no sé si això és tampoc prou convenient, però no vull allargar-me més. He fet les objeccions que m'ha semblat més fonamentals en relació a aquesta Institució.

Jo estic d'acord amb la realització d'una obra d'acció social universitària i escolar, ara el que no estic gaire convençut és de què aquesta acció que és múltiple, que té moltes facetes, que té molts entroncaments diversos, hagi d'estar realitzada precisament per un organisme que les concentri totes, llevat, per dir-ho així, la sang i la força vital a altres organismes que ho poden realitzar potser dintre de cada un d'ells en una àrea més limitada però d'una manera pràctica i amb una unitat de funcionament.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Fronjosà.

El Sr. FRONJOSA: Senyors Diputats: No som nosaltres enemics de cap acció col·lectiva, és a dir, que tingui tendència a fer una vida comú entre els homes d'una zona o d'un estament, sempre, és clar, que s'ajusti almenys a la nostra manera de veure l'obra col·lectiva, la convivència de conjunt que els homes tenen el deure d'observar entre ells. Però per una mena de prestidigitació del senyor Conseller de Cultura, es dóna la circumstància que coses amb les quals nosaltres fonamentalment hi estem d'acord, després, traduïdes amb el criteri que té d'aquestes coses el senyor Conseller de Cultura, nosaltres ens hi trobem disconformes. És clar; ens donem perfecte compte de la diversitat de concepcions que hi ha entre el senyor Conseller i nosaltres. Ell, per damunt de les concepcions tan liberals i tan esqueranes com volgueu que pugui tenir de la política, no deixa d'ésser un polític de tipus burgès, i això fa que aquestes coses que en el fons les veiem necessàries i hi estem d'acord, quan vénen traduïdes a través d'aquest concepte burgès ens situen en una posició antagònica. Gairebé tota l'obra del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, per damunt de les bones intencions i de les paraules excel·lents que en aquest mateix clos ha dit el senyor Conseller, sembla que desconeixi l'existència de les classes populars. Perquè el fet és que en el Departament de Cultura no s'ha fet cap obra que arribés al cor del poble, que arribés a l'entranya viva del poble. Aquí se'ns presenten projectes de Llei que fan referència a museus, que fan referència a excavacions, que fan referència a conservar pedres sagrades, que fan referència a conservar tot el tresor artístic tradicional de Catalunya; però fixeu-vos quina cosa més trista: hi ha trenta-dos mil nois a Barcelona sol que no van a l'escola!

Ja sé que em direu que això és cosa de l'Ajuntament, ja sé que m'ho direu; però jo també sé que si aquest contacte que tímidament s'apunta en l'art. 4.º d'aquest dictamen, aquest contacte de l'Ajuntament i de la Generalitat per una cosa que continua no arribant al cor del poble, es fes per coses d'aquelles que afecten a les classes populars, a les classes treballadores, nosaltres ens en sentiríem satisfets i potser en lloc de pronunciar aquestes paraules amicals, però serioses, que adrecem al senyor Conseller de Cultura, el podríem felicitar cordialment. I és que tota la gent, o gairebé tota la gent de Catalunya — no voldríem pas caure en injustícia — que tracten de les coses de cultura, tenen de la cultura aquesta mateixa concepció burgesa que en té el senyor Conseller i fan les coses sempre començant per la teulada. Les coses sempre les comencen pel terrat. Es tracta de donar un nou sistema d'ensenyament, un d'aquests nous sistemes d'ensenyament tan importants, tan elevats i tan ponderats que nosaltres els hem de creure perquè, és clar, no en sabem res; es tracta de donar una nova estructura a la Universitat Autònoma de Catalunya, i com a primera providència que es fa, es tanca l'ensenyament lliure i, per tant, s'impossibilita a aquella gent de bona voluntat i que pel sol esforç de voler estudiar una carrera ja demostrin que dintre hi porten alguna cosa, molt més dotats que més de quatre senyors d'aquells que hi van perquè hi poden anar per la situació econòmica en què es veuen rodejats des de la seva infantesa. Aquesta situació, doncs, és el primer que se'ls acut plantejar a aquells senyors que volen donar una nova organització a la cultura superior a casa nostra eliminant-ne ja a una classe social. Ens trobem que amb aquesta Llei es segueix una cosa per l'estil. Encara no hi ha un règim de beques establert, encara no hi ha possibilitats de què aquelles 250,000 ptes. que un dia ens va prometre — quantitat insignificant i irrisòria, però millor és això que res — que aquelles dues-cents cinquanta mil pessetes que un dia, amb entusiasme indescriptible, el senyor Conseller ens anunciava que aquest any veuríem consignades en el Pressupost, encara això no és una realitat i ja creem un Institut d'Acció Social. És clar: una acció social que es desenrotllarà entre els fills de les famílies burgeses que poden anar a la Universitat, que són els únics que hi poden anar.

Es clar que això és una cosa que nosaltres n'hem de protestar sempre cada vegada que se'ns presenti una oportunitat. Cada vegada que en aquest Parlament es presentin qüestions d'ordre cultural que intentin resoldre problemes, podríem dir-ne complementaris, en l'ensenyament superior, i que el problema bàsic no es resolgui, nosaltres ens aixecarem sempre a parlar amb aquest to, perquè ja podedu comprendre que a nosaltres no ens pot enternir l'existència d'unes cantines, d'unes residències que puguin proporcionar als fills de les famílies adinerades una pensió modesta; que a nosaltres no ens preocupa el cost que a aquests senyors els pugui representar la permanència a Barcelona per estudiar una carrera: a nosaltres ens preocuparia que el fill d'un treballador de les comarques

tortosines o un fill d'un treballador del nord de Girona poguessin trobar a la ciutat de Barcelona l'acolliment d'un organisme oficial que els possibilités l'existència i la subsistència per un preu reduïdíssim i fins si pogués ésser gratuït. Però que el fill d'un gran propietari de les terres extremes de Catalunya pugui arribar a Barcelona i trobar totes aquelles institucions que li facin econòmicament la vida, per a nosaltres això, ja comprendran els senyors Diputats, és un sarcasme, perquè aleshores heu de convenir — i vosaltres amb el vostre talent, encara que no em dongueu la raó jo sé que sabeu que la tinc — heu de convenir que jo aquí, des d'aquests bancs, amb els meus companys, estem contribuint encara a incrementar aquesta diferència de tracte que es dona entre els fills de les classes treballadores i els fills de les classes econòmicament acomodades. I per això, deia jo al començament que aquelles coses que en el fons, pel seu origen, pel seu sentit, hi estem d'acord, quan passen a través de la mentalitat del — no voldria que s'ofengués en la repetició del concepte — senyor Conseller de Cultura, resulta que ens situen en una posició completament divergent.

Hi ha encara en aquest dictamen — i en el projecte ja subsistia —, una qüestió que hem notat amb excessiva freqüència: és la fragmentació massiva sovintejada de les mateixes iniciatives. Ens trobem que almenys en aquest moment hi ha tres organismes que s'encarreguen, que tenen cura de les qüestions que afecten a les beques: hi ha la Junta de Beques, hi ha el Consell Superior de Cultura, i ara tenim aquest Institut d'Acció Social. Això fa que aquesta fragmentació, aquesta zona tant reduïda d'una mateixa cosa que té diversos organismes, arribi a provocar un estat de confusió que no se sàpiga d'una manera certa on comença l'acció de l'un i on acaba l'acció de l'altre, i em penso que això podria molt ben ésser funció d'organismes ja creats a la Generalitat. Doblement quan per les raons que exposava fa poc el senyor Romeva nosaltres som fills d'un país que els nostres compatriotes d'allà baix tracten amb una esplendidesa que fa pena i que, per tant, els diners de què nosaltres podem disposar els hem d'administrar amb una cura i fins una avarícia més forta que les dones de casa nostra, perquè sinó ens trobaríem que arribaríem a no poder pagar el lloguer sinó comptem una mica seriosament.

I acabant doncs aquesta intervenció i amb la confiança de què es tindran en compte aquestes paraules que nosaltres repetirem cada vegada que es tracti de qüestions que afectin a la cultura, encara que haguem de fer-nos pesats, diré que aquests avantatges col·lectius que els Dr. Serra i Hünter veia en la constitució d'aquest organisme, solament es podrien veure quan en aquests organismes, solament es podrien veure quan en aquests organismes de caràcter col·lectiu poguessin conviure-hi la gent treballadora i els fills dels rics; però si aquests organismes col·lectius estan tancats únicament i exclusiva a la gent de diners, hom crearà una mena de casta que perllongarà a través del temps aquest concepte d'inferioritat que ells ja tenen de les classes treballadores. Jo voldria que tenint en compte això, el senyor Conseller portés al mateix temps, així com porta aquest projecte i

el que demà potser discutirem i d'altres que potser té en cartera que fan referència a aquelles obres tan belles i tant precioses que diu la gent que hi entén; ens porti al mateix temps un projecte que ens afecti una mica i poguem colaborar-hi amb més entusiasme i que realment pugui impressionar a la classe treballadora més del que poden fer-ho aquests projectes que fins ara ha vingut presentant. I res més.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Cultura.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Senyors Diputats: He demanat la paraula per a contestar les intervencions dels honorables Diputats els senyors Romeva i Fronjosà. L'he demanat jo perquè les al·lusions que m'han fet són tan directes que, amb tot i poder quedar-me reposat, pensant que ja respondria amb la preparació i l'eloqüència amb què ho fa sempre el meu estimat amic el doctor Serra i Hünter, deixo aquesta posició de repòs i vaig a contestar tan amablement com pugui les intervencions que jo deia.

El meu estimat amic senyor Romeva ha començat estranyant-se un xic que ara vingui aquí per a ésser Llei el Decret pel qual jo havia creat ja l'Institut del qual estem parlant. És evident que jo podia crear per Decret aquell Institut, perquè tot home de govern, amb aquesta part executiva que té en totes les coses de govern, hi entra la facultat d'elegir, quan ell en sent la necessitat, tots aquells organismes informatius que ell cregui necessaris per a garantir l'obra que vol dur a terme en el seu Departament. Jo, és amb aquest esperit que vaig crear l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar. Ara, de vegades, un Conseller, quan ha creat una Institució, n'està tan content i veu que té tal eficàcia, que pensa: si aquest organisme amb tals facultats fa tal cosa, què farà si n'hi donem més? I llavors, en lloc de minvar les facultats que ja li havia donat en crear-lo, es proposa d'ampliar-les-hi. És en aquest moment que se n'adona que ja fuig de les facultats del Conseller i que per a tenir aquestes noves facultats que va a donar-li, cal que allò que ell havia creat per Decret sigui reforçat amb la voluntat de tot el Parlament. I és aquest, senyor Romeva, l'esperit que fa que aquella Institució que vaig crear per Decret i que no tindria tanta força si seguís purament creada per Decret, la porti ara aquí demanant que la consagreu declarant-la Llei de Catalunya.

Una altra raó em va impulsar a fer això que és el que m'ha inspirat des de que vaig arribar a la meua Conselleria. Jo crec que en un país on tot està construint-se, els departaments de govern no solament han de fer les coses que ja poden executar ràpidament, sinó que han d'anar creant els organismes i els instruments perquè, quan arribi el moment d'obrar i els mitjans econòmics precisos, puguin posar-se en acció immediatament i sense necessitat de llençar-se a improvisacions precipitades. A mi aquest retret, amic Romeva, me'l podreu fer en tot, perquè heveu de pensar que el Departament de Cultura — em plau proclamar-ho amb noble orgull — té previst el pro-

jecte general de totes les institucions a crear a Catalunya. I en el llibre «L'obra de cultura», que tots vosaltres coneixeu, hi trobareu el mapa on veureu estesa per tot Catalunya la xarxa de les institucions que el Govern de la Generalitat pensa crear quan tingui els mitjans econòmics.

Endut d'aquest esperit és que jo he anat creant diversos organismes les ponències dels quals són ja acabades. N'hi ha algunes, però, que no s'executen encara perquè no tenim els mitjans per a fer-ho. I així, per exemple, la ponència sobre la manera d'estimular les arts a Catalunya està fixada en detall, però només n'hem pogut realitzar una part en els premis que tenim instituïts, avui ja, i que també van adreçats a l'educació del poble, com diré més endavant al meu estimat amic Fronjosà.

Aquesta és, doncs, la raó per la qual jo vaig anar ràpidament a fer funcionar per Decret aquest Institut i que ara jo, donant-li més facultats, el porto al Parlament perquè el confirmen.

El senyor Romeva tenia por també que hi havia una barreja i una absorció de coses que ja feien altres institucions, com Cooperatives, Sanatoris i altres que ara no vull repetir per no allargar-me, però jo li dic que no sols no és creat en cap esperit d'absorció, sinó amb el d'una perfecta coordinació. És evident que si totes aquestes funcions que existeixen disperses entre diverses institucions són coordinades pels elements que en són afectats, en aquest cas pels estudiants tindran molta més eficàcia. Per això nosaltres no ho varem oblidar, sinó que ja hi posàvem «mitjançant les institucions laïques de nova creació o ja creades» per a expressar l'esperit que teníem, no d'anar a crear funcions noves enfront de les que ja tinguessin altres institucions, sinó d'ajudar-les per mitjà d'aquesta coordinació general que voldríem entre totes les que es refereixen a l'ajuda material i moral que poguem donar a tots els estudiants.

Té por també, el senyor Romeva, de crear un organisme autònom, havent-hi ja un altre que també s'ocupa d'això. Jo en això he de dir-li que no sóc pessimista com ell. Jo crec que quan es tracta de llibertats o d'autonomies no hi ha que témer que l'una ha de perjudicar l'altra. Per aquest camí arribaríem a conclusions inadmissibles. Nosaltres hem de creure que quan més llibertats i quan més autonomies es creïn, naturalment cadascuna en el seu camp, l'una ha d'apoiar encara més l'altra. És clar que de vegades pot haver-hi frecs per raó d'aquella imperfecció humana que poden tenir les nostres obres. Però jo prefereixo en això ésser optimista i creure que si jo sóc autònom l'autonomia que es doni a un altre no ha de perjudicar la meua autonomia, sinó que portats d'un bon esperit de cooperació l'una ha de reforçar encara l'altra.

La burocràcia en aquest cas tampoc us faci por, amic Romeva. Ja heu vist que es ben simple l'organització burocràtica d'aquest Consell. Més us diré: constitueix un estalvi de burocràcia. Jo crec que quan creem un organisme d'una burocràcia tan mínima com la que representa el que estem discutint, si això serveix per a fer funcionar més àgilment altres organismes que ja

existeixen i que tenen una complexitat excessiva de funcions, no és augmentar la burocràcia, sinó que és simplificar-la. No teniu idea ara com el de pensions, el de subvencions, el de beques, el de viatges, el de residències, queden dispers dintre dels organismes generals, i com jo crec que es simplificarà en gran manera amb aquest Institut.

I ara he d'entrar en un punt que és una mica més escabrós i és l'eterna qüestió del laïcisme. En això he de respondre — no crec que el senyor Romeva en tingui tan equivocacat el concepte com altres senyors que aixequen bandera contra el laïcisme, car sé que és un home comprensiu i que es farà càrrec de les meves raons — que no s'ha posat inútilment, com ell creu, la paraula laic. No; s'ha posat amb plena consciència. Nosaltres som, naturalment, catalans primer, i catalans després i catalans sempre, però també volem ésser fidels a la Constitució de la República. I, si no fos per la Constitució, fóra per l'esperit de l'Estatut i dels que portarem l'Estatut a Catalunya, que ens considerem eminentment laics, i ens creiem en el deure d'ésser fidels a aquest laïcisme. I aquí hi havia d'ésser la paraula «laïques» perquè jo crec que en totes les institucions que anem creant hi hem de posar precisament el segell del que és el sentit nou que ha portat la República allà a Espanya i aquí a Catalunya. És aquest el sentit del nostre laïcisme. L'amic Romeva, sentimental com és, ens ha posat per davant dels ulls un quadre un xic tràgic, que li ha suggerit la paraula «clínica». La gent que són contra el laïcisme sovint tenen una propensió a pensar en aquestes hores extremes i darreres de l'home. No, no cal prendre's ho en aquest to tràgic, perquè jo crec que quan diem laics no volem dir anti-religiosos. Jo estic segur que si un dels estudiants es trobés en una de les clíniques possibles que es preveuen dintre d'aquesta acció social, i a darrera hora demanés aquests auxilis espirituals, jo estic segur que en nom del laïcisme no ens hi oposaríem. Al que nosaltres ens oposem és al que passa en certes clíniques que no són laïques on de vegades hi ha un pobre malalt que, malalt i tot, és forçat a seguir unes doctrines i a exercitar uns actes que repugnen a la seva consciència. Cosa monstruosa que passa encara en certs hospitals de Catalunya i que jo ja sé que el Conseller de Sanitat està disposat a evitar. Això sí que si no ho blasmes com a ciutadà laic de la República ho blasmaria des del punt de vista del creient, car fer exercitar actes d'aquesta mena per força i contra consciència en doctrina catòlica constitueix un sacrilegi. Nosaltres per laïcisme no ens oposarem mai a què un que estigui en les nostres institucions pugui rebre els auxilis espirituals si ho demana. Però ens volem oposar al que ha passat fins ara en certes clíniques i hospitals.

I ara, en quant a la darrera observació que em feia l'amic Romeva, també li diré per què jo he creat, d'acord amb el Consell de Cultura i la Comissió que ha fet el dictamen, els Vocals aquests amb aquest caràcter de permanència, mentre sigui permanent en aquest sentit, naturalment, la voluntat del Conseller que els nome-

na. Jo crec que al costat de tots els organismes polítics de tots els governs s'hauria d'anar a la constitució d'uns altres organismes tècnics si fos possible — ho dic jo, que sóc tan radicalment fervorós del meu partit — al marge completament dels va-i-vens de la política. Els polítics passem. Avui som els esquerrans — em sembla que en tenim per anys — ; demà podria haver-hi uns altres...

El Sr. FRONJOSA : Som rosaltres els que venim al darrera.

El Sr. CONSELLER de Cultura : Si sou vosaltres, menys mal. Però un altre dia en poden venir uns altres — i ara no em poso amb el matí ni la collocació política, sinó purament amb el sentit d'eficàcia. — Encara que darrera nostre vingui un Govern d'esquerra o en vingui un dels socialistes, com diu l'amic Fronjosà, és evident que el polític quan arriba s'ha de posar, es posa, al corrent de les seves tasques a realitzar. I jo trobo molt bé que tots els departaments tinguin uns organismes que, per damunt de la pujada i de la caiguda dels partits siguin permanents i vetllin per l'obra que s'ha de realitzar i per la seva continuïtat que és el que li dona més eficàcia.

I ara, considerant respost el que ha dit l'amic Romeva, deixeu-me que entri a contestar l'amic Fronjosà. L'amic Fronjosà sempre un xic impulsiu, sent un apassionament tal per les obres de cultura, i sobretot per les obres de cultura popular, que sovint exagera la nota i tot hi veu propietaris on nosaltres no n'hi veiem ni l'ombra més llunyana.

El Sr. FRONJOSA : És el subconscient.

El Sr. CONSELLER de Cultura : Res de subconscient. També, segons ell, són un perfecte burgès, i de burgès jo he de confessar-vos — a no ésser que també en dugui un d'adormit en el meu subconscient — que no me n'he sentit mai.

El Sr. FRONJOSA : ¿Em permeteu un aclarament? Dic de mentalitat burgesa!

El Sr. CONSELLER de Cultura : Ni la mentalitat. Però deixeu-me entrar en les observacions que ell em feia, i en això ja ve l'exageració. Perquè l'amic Fronjosà no em critica tal obra o tal altra obra, sinó que ell, l'impulsiu, l'apassionat, diu : «Tota l'obra de cultura sembla que té aquestes derivacions burgeses». Ah!, no, no, estimat companyon Fronjosà. Jo podria fer l'asserció contrària, perquè precisament jo quan he constituït els organismes de Cultura que tinc al meu departament, ah!, la primera cosa que he pensat és d'orientar-los de cara a la cultura popular. I ara li diré a l'amic Fronjosà que en l'organisme assessor que tinc al meu departament, i al qual he de retre homenatge d'agraïment per la tasca que porta a terme, una de les fraccions, si el mireu per color polític, que hi és millor representada — jo ara no en diré els noms — és la dels socialistes, els del partit de l'estimat amic Fronjosà. I no n'hi ha prou amb això, sinó que, gràcies a una suggestió d'ell, que li agraeixo, no solament hi ha aquest nombre crescut de socialistes, sinó que últimament hi vaig posar un obrer. I no és que ara faci retret del sentit en què influeixen en les coses els socialistes i l'obrer que he alludit, sinó que em plau fer-ne l'elogi.

No, no, així com ell diu que tota l'obra té caire burgès, jo crec que tota l'obra té caire popular. Sinó, que miri l'amic Fronjosà tots els projectes que hi ha preparats per a realitzar el primer dia que tinguem les possibilitats, i ell hi veurà no solament l'augment de beques (que no me'n faci retret a mí si no puc establir-ne tantes com voldria, més aviat que en faci retret a gent que són lluny d'aquí i que no ens donen amb la rapidesa que ens han de donar els mitjans econòmics que necessitem per a desenrotllar el nostre Estatut) sinó la tendència de totes les institucions. Que es queixi cap allà, perquè si jo us dic que tinc projectat l'augment de beques i no el podem realitzar — ja veig també que el Conseller de Finances n'està tan afligit com jo mateix — és per aquesta manca de possibilitats econòmiques que nosaltres hem d'anar superant com podem, amb angonya sovint i de vegades amb indignació. A més a més veuria la importància que donem a l'establiment d'Escoles complementàries i d'ensenyament tècnic que no podem realitzar fins l'any vinent. Veuria també el desig de pensionar elements netament obrers, com ho demostra ja l'haver-ho fet en el Pressupost passat.

Direu: «Oh, no és res que envieu dos o tres obrers a l'estranger!», ja ho sé, però és que no hi ha mitjans econòmics per a més. Però és que això no assenyala la tendència que el Govern de Catalunya i el Departament de Cultura vol donar en aquest sentit a la seva obra! I ara jo li diré, i si pogués ho faria amb un to més emotiu per veure si li arribo al cor — ja sé que és difícil...

El Sr. FRONJOSA: Home, no! (*Rialles.*)

El Sr. CONSELLER de Cultura: ...en el sentit (deixeu-me expressar, amic Fronjosà) difícil, no perquè en Fronjosà sigui un home de cor, sinó per la seva combativitat i per aquesta mena de sentit irònic que tenim els catalans i que en ell excelleix d'una manera extraordinària damunt dels altres sentits. To emotiu que m'agradaria que commoguéss també l'estimat amic Ruiz i Ponseti, que pensa també com l'amic Fronjosà i que en aquest Parlament mateix s'ha aixecat a criticar l'obra de cultura en el mateix sentit. Quan l'obra de cultura es dedica a les belles arts i a la conservació del patrimoni artístic, i de totes aquelles coses que tenen una bellesa, només per als que l'entenen com deia l'amic Fronjosà, és obra eminentment popular. Vetllar i conservar les coses belles i fer que, així com fins ara havia estat com una mena de patrimoni purament de classe, que només coneixia la gent que es podia donar a certs refinaments culturals, ara les entenguin i les comprenguin tota la gent, ja no pot ser obra més popular. Ah!, és que els cursos de català que donem a tot Catalunya i a la Universitat i a diverses barriades obreres de Barcelona, no són una cosa popular? És que l'ensenyament de la llengua catalana no és el més popular que podem fer? És que no donem als obrers, ensenyant-los el català, l'instrument magnífic de llur formació cultural sense el qual aquesta formació cultural fóra mancada? És que l'Institut-Escola no és popular? És que l'Institut-Escola no ha fet una escola per la qual poden anar-hi els nois de famílies obreres pagant una

ínfima quantitat en comparació amb els que són més rics i paguen una quantitat més alta? És que l'Escola Normal de la Generalitat no fa obra popular quan també estableix aquesta escala entre els alumnes que han d'anar-hi? És que l'obra musical que portem a cap no és una obra popular? Ah!, jo voldria que tingués mitjans, i aquest any espero tenir-ne alguns, per a la tasca musical que fem aquí dintre a Barcelona, que l'hem fet àdhuc en llocs on el poble abans era mirat de lluny, al Liceu, fent-hi sovint funcions populars perquè, pagant una quantitat mínima, puguin gaudir-ne amb una mateixa comoditat i amb un mateix sentit de bellesa els homes humils que els més adinerats. I aquesta tasca no es clourà purament aquí, sinó que espero dintre d'aquest mateix any, si aproveu el Pressupost, fer circular tots aquests organismes, els orfeons, les orquestres bones, les cobles, el teatre, per tot Catalunya. Tot això és per mi obra popular. I ara us dic que, precisament amb l'establiment de totes aquestes institucions, hem d'anar suplint aquelles facultats que ens havia de donar l'Estat i que no ens ha donat. En ordre a l'ensenyament a Catalunya amb totes aquestes institucions hem de fer el que no podem fer del tot dintre de les escoles que té l'Estat espanyol aquí. També hem mirat d'intervenir-hi a base dels comitès mixtos que hem creat, però molta part del que no podem fer a les escoles de l'Estat ho fem en aquesta escola popular que representa l'ambient cultural que anem creant a Catalunya, a base d'aquestes institucions d'art.

I ara deixeu-me que us digui l'argument fort. Em penso que els estimats amics de la Minoria Socialista no negaran en aquest sentit de tendència popular, l'autoritat d'un home que jo admire i em plau dir-ho aquí. Em refereixo a Lenin, que capgirà Rússia. Lenin ha estat un defensor formidable d'aquestes coses d'art. Fins de la Gran Opera ell es féu el defensor. I deia que venia a ésser el que són els temples per la gent creient. I Lenin s'esforçà com ningú, en revaloritzar les coses artístiques de Rússia. I quan intento jo, salvades les proporcions i ajudat del Govern, revaloritzar aquestes coses artístiques i antigues de Catalunya, jo no revaloritzo purament les pedres, sinó que revaloritzo els catalans i les tradicions de Catalunya. I crec que si a Catalunya conservem tots els monuments no sols nosaltres, sinó tots aquells que vinguin aquí, veurem no purament coses de folklore que hem de superar, sinó afirmacions racials de l'esperit de Catalunya. I en aquests monuments que estem restaurant, en els estils que han deixat rastre arreu del món, sabran llegir-hi el segell que hi ha imprès Catalunya. I reconeixeran que aquí hi ha una ànima nacional, hi ha una mentalitat que va portar un matis especial sobre aquest estil, sobre aquests monuments.

Jo insisteixo tant sobre això perquè tindria una pena veritable que ningú es cregués que quan jo amb entusiasme em dono a aquesta obra de reconstrucció i conservació del patrimoni artístic a la qual ha alludit el meu estimat amic Fronjosà, no faig obra de cultura popular. I ara, deixeu-me acabar. De l'ensenyament lliure no vull repetir

tots els arguments que vaig fer temps enrera en els dos discursos llargs que vaig tenir l'honor de pronunciar aquí. No, no els repetiré, però deixeu-me dir l'argument mare: i és que nosaltres, de l'ensenyament lliure no en som enemics en el sentit que els que no tinguin mitjans no puguin estudiar. No, al contrari. El que nosaltres volem, i ho tornem a dir, és que els que no tinguin mitjans econòmics i tinguin aptituds, siguin ajudats a base de beques. I precisament amb això anem, no a allò que l'amic Fronjosà en diu diferència de castes, sinó al contrari a destruir-les. No volem que hi hagi distinció entre un home que ha estudiat amb les millors condicions i un altre que per no poder-ho fer així ha de quedar-se en un pla d'inferioritat. És per això que la Generalitat ha de vetllar perquè al que tingui aptituds, no li manquin els mitjans econòmics que facin que pugui estudiar i cursar la mateixa carrera que un altre de més privilegiat, econòmicament.

I per fi, quan parlem de l'acció social a realitzar a l'amic Fronjosà li sembla que només ens recordem dels fills dels grans propietaris...

El Sr. FRONJOSÀ: Els que hi podran anar!

El Sr. CONSELLER de Cultura: Jo crec que serà al contrari. Crec que d'aquestes Institucions, els que se'n beneficiaran seran els que no tinguin prous mitjans econòmics, que aquesta és una de les principals finalitats que persegüim amb la institució que estem discutint.

Jo li pregaria, doncs, a l'amic Fronjosà i a tots els companys Diputats, que no veiessin aquest esperit que veu ell en aquesta Llei, que no hi veiessin cap esperit de classe, de preferència per a ningú.

Amb aquestes paraules, creient-me haver contestat als amics Romeva i Fronjosà m'assento amb la convicció que tots vosaltres reconeixereu l'esperit que nosaltres hem donat a aquesta Llei i que no és altre precisament que el de donar facilitats als elements més populars. Estem convençuts que tota obra de cultura que es fes que estigués mancada d'aquest esperit, fóra no sols una obra inútil, sinó que fóra una obra injusta. Una de les coses que hem de sentar i hem de demostrar amb fets, és que la cultura no és patrimoni d'una classe. I si hi ha alguna classe per la qual hem de lluitar en un sentit de preferència, és per aquella gent mancada de mitjans que fins ara havia estat allunyada de les institucions de cultura. En això han de conèixer la vida nova que ha portat la República i l'Estatut de Catalunya. (*Molt bé!, molt bé!, en la Majoria.*)

El Sr. ROMEVA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Romeva té la paraula.

El Sr. ROMEVA: Senyors Diputats: Jo he escoltat amb aquell goig i afecte amb que escolto sempre la paraula del senyor Conseller de Cultura, i el seu discurs l'he escoltat, naturalment, amb molta més atenció si cap, en aquella part que ha dedicat a contestar les meves suggestions.

Jo, que comparteixo molts dels entusiasmes del senyor Conseller de Cultura, trobo que una de les coses més penoses de la nostra missió dintre d'aquesta Cambra és l'haver de discrepar d'ell

en matèries d'aquestes que a tots dos ens mereixen tanta estima.

Ha parlat el senyor Conseller de Cultura per a justificar aquella cosa que jo no acabava d'entendre del tot perquè havent-hi un Parlament en funcions s'havia creat una institució per Decret i després s'havia anat a convalidar aquesta Institució mitjançant una Llei. Ho fonamenta el senyor Conseller de Cultura en les circumstàncies de què la institució, tal com s'havia creat en el moment pel Decret, té unes atribucions, per a confirmar les quals ell tenia competència suficient; de què les atribucions que ara li volia donar eren tals en virtut d'una extensió que afegia, que entrava ja per concedir-les en la competència pròpia del Parlament; i això, realment, és una cosa que justifica el fet de què primer es creés la institució per Decret i després s'hagi d'acudir al Parlament mitjançant un Projecte de Llei.

Ara que jo entenc — i hi ha una cosa que m'ho confirma en les paraules mateixes del Conseller — que no hi ha necessitat de seguir sempre aquest procés, perquè ell mateix ens diu que els organismes consultius, que els organismes informatius, que els organismes de treball del seu departament, ell personalment — perquè tots sabem que ell hi pren una part molt personal i efectiva — tenien estudiat tot un pla de realització en l'ordre de la cultura a Catalunya.

Jo crec que seria una cosa que donaria més llibertat a la nostra discussió i, potser, més efectivitat a les nostres decisions que cada cas que hagués d'ésser nou en aquest ordre, no seguís el procés que ha seguit ara, sinó que vingués ja estructurat en forma de Projecte de Llei, perquè llavors a l'hora de posar-hi objeccions, a l'hora de proposar reformes, hom no es troba en l'encoment que dona l'haver d'operar sobre una cosa que ja existeix, que ja funciona, i que, per tant, representa operar sobre una cosa viva.

Deia el senyor Conseller: «No creem coses noves». Evidentment, jo no objectivo tant fins arribar a creure que es facin coses noves, com per la creació d'Institucions noves. Jo imagino la vida de les nostres grans institucions docents com una vertical, com unes ereccions en el camp de la nostra cultura. En aquestes institucions hi han elements docents, i l'alumnat, i volem establir una cooperació, una col·laboració d'afectes, de solidaritat, d'unes disposicions morals que volem crear en els nostres escolars perquè ells en treguin d'aquella funció docent tot el rendiment que desitgem que en treguin no solament en benefici d'ells, sinó també en benefici de la societat i de Catalunya. I llavors en aquestes Institucions, a moltes de les quals i a la més important d'elles especialment se'ls ha donat una autonomia que té els seus òrgans d'encadenament, en el nostre organisme de Govern, els fem interferir per un altre organisme que jo el veig, també en comparació, en una posició horitzontal, com un organisme que seccionés tota aquella erecció, una autonomia que seccionés totes aquelles autonomies actuals i possibles.

Això és el que jo desitjava dir, quan parlava d'una autonomia que mata l'autonomia, perquè jo sóc molt amic de l'autonomia, però, natural-

ment, l'autonomia ha de recaure sobre una personalitat i l'autonomia més respectable és la que recau sobre una autoritat existent i actual. Crear primer una cosa personal, artificiosament, i després convertir-la en una autonomia, no és l'autonomia que nosaltres podem invocar sempre i jo continuo creient que aquest organisme que es crea o que es convalida mitjançant aquesta Llei interferirà en bona part aquella acció de conjunt orgànica que nosaltres hem de desitjar per a totes les institucions de Catalunya.

No vull insistir en els meus arguments perquè és difícil portar el convenciment quan es parteix d'una certa visió de les coses en aspectes tan distants com els meus i els del senyor Conseller, però més encara quan s'ha de parlar de coses que ja existeixen.

Ha parlat el senyor Conseller de Cultura d'aquell sentit tràgic que ha dit que els creients temim i que ens porta sempre a pensar en l'hora de la mort.

El Sr. CONSELLER de Cultura : I dels que s'oposen al laïcisme.

El Sr. ROMEVA : Jo crec que els que s'oposen al laïcisme ho fan a títol de creients i altrament és una cosa molt natural. Haveu d'acceptar la psicologia del creient, la manera d'ésser del creient, encara que no sigui la vostra, i heu de pensar que ell ha d'actuar de conformitat amb aquesta manera d'ésser i és molt natural que si ell creu que si aquella és l'hora de les grans responsabilitats, aquesta cosa sigui una cosa que es visqui amb una certa presència en el seu esperit.

El Sr. CONSELLER de Cultura : I jo ho respecto.

El Sr. ROMEVA : En algunes coses ja sabem que em trobareu, especialment en l'aspecte social, a l'esquerra, potser més que vosaltres mateixos ; però en aquestes altres coses jo tinc el valor de les meves conviccions i l'ordre de portar-les aquí amb tota la seva nuesa i és evident que aquests moments que es lliguen amb la mort, en la malaltia, preocupin a tots els que tinguin una convicció, perquè són els que també coincideixen amb més probabilitats amb les absències dels estats de consciència i de llúidesa, com són aquells moments en què el creient pensa més que necessita de l'assistència d'un altre que no es trobi en aquell estat d'invalidesa. Penso que això explica aquest sentit que deia tràgic...

El Sr. CONSELLER de Cultura : Que jo respecto ! Que jo respecto !

El Sr. ROMEVA : ...i això fa que el creient busqui sempre unes garanties. Jo crec que això és una cosa que he de defensar.

Com en tot allò que representi un règim de vida, que és en gairebé totes les hores del dia, els escolars, els estudiants, generalment, van a les Institucions per una confiança dels seus familiars i cada un vol viure segons les seves lleis internes. Nosaltres hem de trobar una forma perquè les Institucions públiques on les despeses o part de les despeses són sufragades amb els diners de tots, aquestes preocupacions puguin ésser ateses. Això és el que jo deia que àdhuc dintre d'un concepte de laïcisme això hi ha de cabre, i deia que si ja teniu aquest concepte en aquestes al·lusions

a les institucions laïques, sinó és que aquestes al·lusions vulguin dir una altra cosa.

El Sr. CONSELLER de Cultura : Ja he dit que no. Ja he explicat el sentit.

El Sr. ROMEVA : Doncs precisament per això sóc partidari de què se suprimeixi aquesta paraula. En quant a la durada dels càrrecs, continuo creient que es pot discutir si els càrrecs han d'ésser d'una durada curta o llarga, però en tot allò que sigui estructuració d'organismes on la gent hagi d'exercir un càrrec, és precis que se sàpiga quina durada ha de tenir aquest càrrec. Per posar-lo fora de les incidències de la política no és necessari que el càrrec sigui vitalici, perquè tots sabem com la gent de vegades s'encartrona en les seves concepcions. Naturalment, hi ha un element efectiu que ens lliga molt a les coses que han estat fruit d'una decisió nostra i es fa difícil rectificar-les i les institucions on els càrrecs són vitalicis acaben sempre per ésser una cosa anquilosada. Per això jo objectava en aquesta durada dels càrrecs que hi havia a la Llei.

I no insisteixo més perquè aquest és un debat de totalitat ; en tot cas, en l'articulat podré continuar exposant els meus punts de mira.

El Sr. PRESIDENT : Se suspèn aquest debat.

Discussió del Dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei atorgant una pensió a la senyora vídua de l'Honorable Francesc Macià, primer President de la Generalitat restaurada

(El senyor Secretari dóna lectura a l'esmentat Dictamen. Sense discussió és aprovat.)

El Sr. PRESIDENT : Essent evident que hi ha el quòrum reglamentari, resta definitivament aprovada aquesta Llei.

(El text d'aquesta Llei es publica com a annex a aquest DIARI DE SESSIONS.)

Presentació d'un projecte de Llei sobre la representació i defensa de la Generalitat davant dels Tribunals de totes les jurisdiccions radicats a Catalunya

(El senyor Secretari dóna lectura al següent :)

« D E C R E T »

Com a President de la Generalitat, a proposta del Conseller de Finances i d'acord amb el Consell,

He resolt :

Autoritzar el Conseller de Finances per a presentar al Parlament de Catalunya un Projecte de Llei sobre la representació i defensa de la Generalitat davant dels Tribunals de totes les jurisdiccions radicats a Catalunya.

Barcelona, 30 de maig del 1934. — Lluís Companys. — El Conseller de Finances, Martí Esteve.»

(L'honorable senyor Conseller de Finances passa a ocupar la Tribuna de Consellers i llegeix el Projecte de Llei que segueix :)

«AL PARLAMENT DE CATALUNYA

El traspàs de serveis de l'Estat a la Generalitat que està efectuant-se fa precis regular les funcions de representació i defensa de la Generalitat en judici, per tal que quedin ateses degudament.

També cal preveure la defensa de l'Administració demandada davant de la jurisdicció contencioso-administrativa que ha de comprendre tant l'Administració de la Generalitat, com la dels Municipis catalans, ja que es tracta en aquest darrer cas del manteniment de la norma legal que les regula i que és avui dia la dictada per la Generalitat.

El caràcter autònom de l'Administració de la Generalitat, així com l'atribució que li és feta per l'art. 10 de l'Estatut confirmada pel traspàs dels serveis referents al règim local, han d'influir en la forma de regular la defensa de l'Administració de la Generalitat demandada, així com la dels Municipis catalans, exercida avui per l'Advocat de l'Estat, Fiscal del Contenciós, que haurà de cessar en aquesta representació, ja que de conformitat amb l'art. 25 de la Llei reguladora d'aquesta jurisdicció li correspon la defensa de les Corporacions Administratives que funcionen sota la inspecció o tutela de l'Estat, cas en el qual no es troben l'Administració de la Generalitat ni els Ajuntaments de Catalunya.

Per tal d'atendre ja des d'ara aquestes funcions, les quals han de tenir més endavant una major amplitud, per raó de llur natural increment i de nous serveis que han d'ésser traspassats a la Generalitat, cal preveure la manera d'exercir-los per mitjà de funcionaris de la Generalitat, i ulteriorment, quan calgui, crear una organització que permeti d'exercitar les facultats traspassades que van actualment a càrrec del Cos d'Advocats de l'Estat.

Per tant, el Conseller de Finances, d'acord amb el Consell Executiu, té l'honor de sotmetre a la deliberació del Parlament el següent

PROJECTE DE LLEI

Article 1.er La representació i defensa de la Generalitat davant dels Tribunals de totes les jurisdiccions radicades a Catalunya, vindrà a càrrec del Departament de Finances i s'exerciran per mitjà de funcionaris lletrats adscrits a l'esmentat Departament.

Article 2.^{on} Als efectes de l'art. 25 de la Llei reguladora de la jurisdicció Contencioso-administrativa, la representació i defensa de l'Administració de la Generalitat demandada, així com la dels Ajuntaments catalans, correspondrà als funcionaris lletrats que a tal efecte es designin oportunament pel Departament de Finances, de conformitat amb el precedent article.

Llur designació es posarà a coneixement dels Tribunals per als quals es faci i dels respectius Fiscals del Contenciós, cessant des d'aquest moment la representació i defensa per aquests de l'Administració de la Generalitat i dels Municipis catalans que actualment exerceixen.

Article 3.er La representació i defensa en judici de la Generalitat davant dels Tribunals radicats fora de Catalunya, s'exercirà en la forma i per les persones que per a cada cas o amb caràcter general determini el Conseller de Finances.

Article 4.^{on} S'autoritza el Conseller de Finances per a dictar les disposicions necessàries per a l'execució de la present Llei.

Barcelona, 30 de maig del 1934. — El Conseller de Finances, Martí Esteve.

(Passa a la Comissió corresponent.)

Lectura del Dictamen de la Comissió de Justícia i Dret relatiu al Projecte de Llei sobre la capacitat jurídica de la dona i dels cònjuges

(Es dona lectura al següent

«DICTAMEN

Reunida la Comissió permanent de Justícia i Dret sota la presidència del senyor Josep Andreu i Abelló, amb assistència dels Vocals senyors Antoni Rovira i Virgili, Joan Tauler i Palomeres, Jaume Magre i Ubach i actuant de Secretari accidental el senyor Francesc Ribas i Soberano, per tal de dictaminar sobre el Projecte de Llei relatiu a la capacitat jurídica de la dona i dels cònjuges presentat a la Cambra amb data 30 de maig prop passat, acorda, per unanimitat, de sotmetre a l'aprovació del Parlament el següent

PROJECTE DE LLEI

SOBRE LA CAPACITAT JURÍDICA DE LA DONA I DELS CÒNJUGES

Article 1.er El sexe no determina diferència en la capacitat civil.

Article 2.^{on} La igualtat de capacitat civil per raó del sexe, s'ha d'entendre sense perjudici de les regles particulars que estableixen les lleis per raó de les diferències fisiològiques.

Article 3.er El matrimoni no és causa modificativa de la capacitat d'obrar de la dona, llevat dels casos expressament exceptuats per les lleis.

Article 4.^{on} La Llei no concedeix al marit autoritat sobre la muller ni li atorga la seva representació.

Article 5.^{on} Tant el marit com la muller poden exercir professió, ofici, càrrec, comerç o indústria de qualsevulla classe mentre no els impedeixi el compliment dels deures familiars. Cap dels cònjuges no respon de les obligacions contraïdes per l'altre en l'exercici de la respectiva activitat.

Article 6.^{on} Cadascun dels cònjuges podrà, sense llicència de l'altre, adquirir per títol oneros o lucratiu, alienar i gravar els seus béns, comparèixer en judici i en general, contractar i obligar-se i realitzar tota mena d'actes jurídics.

Això no obstant, cap cònjuge no pot adoptar sense consentiment de l'altre.

Respecte als béns dotals i a les participacions dels cònjuges en els béns en comunitat familiar

o conjugal, caldrà estar al que preceptuen les disposicions reguladores d'aquestes institucions.

Article 7.º Els cònjuges poden celebrar entre ells tota mena d'actes jurídics, sense perjudici de la revocabilitat establerta per les Lleis respecte els actes realitzats a títol lucratiu. En cap cas, però, durant la vigència del matrimoni, no podrà l'un d'ells executar els béns de l'altre.

Article 8.º Queden expressament derogades les disposicions d'excepció a favor de la dona que consignen el «Senatus-consultus Velleianus», «l'Authentica», «Si qua mulier», el cap. VIII de la Novella 134, el cap. XI del «Recognoverunt proceres» i el costum I, paràgraf primer i segon, rúbrica setena del llibre IV del «Llibre de les Costums escrites de la ciutat de Tortosa».

Article 9.º Queden també derogades totes les Lleis i disposicions, en allò en què s'oposin al que preceptua aquesta Llei.

Article 10. Aquesta Llei entrarà en vigor el dia de la seva publicació al *Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Palau del Parlament, 1.^r de juny del 1934. — El President, Josep Andreu. — El Secretari accidental, Francesc Ribas.»

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dimarts

1. Precs i preguntes.
2. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei de Coordinació i Control Sanitari Públic.
3. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei de l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar de Catalunya.
4. Discussió del dictamen de la Comissió relatiu al Projecte de Llei sobre la capacitat jurídica de la dona i dels cònjuges.
(S'aixeca la sessió a tres quarts de vuit i sis minuts de la vetlla.)

PARLAMENT DE CATALUNYA

LIQUIDACIÓ del Pressupost ordinari del Parlament per a 1933

INGRESSOS

	CONCEPTE	Consignació	Ingressat	A ingressar	Total ingressos	Ingressat de més	Ingressat de menys
CAPÍTOL PRIMER							
Aportacions de la Generalitat							
Article 1.º — Partida 1.	Aportacions.	1.500,000	1.610,000	40,000	1.650,000	150,000	—
CAPÍTOL SEGON							
Altres ingressos							
Article únic. — Partida 2.	Diari de Sessions.	25,000	11.599'22	10,318'92	21,918'14	—	3,081'86
Partida 3.	Arrendament Bar.	900	1,402	1,088	2,940	1,590	—
Partida 4.	Altres ingressos.	290,592	3,432'01	1,941'24	5,373'25	—	285,218'75
CAPÍTOL TERCER							
Resultes 1932							
Existència a Caixa 31/12/32.		21,346'68	21,346'68	—	21,346'68	—	—
Sumes.		1.837,838'68	1.647,779'91	53,348'16	1.701,128'07	151,590	288,300'61
Import ingressat de menys, feta ja deducció de l'ingressat de més.							136,710'61

DESPESES

CONCEPTE	Consignació	Compromès	Satisfet	A satisfer	Economia
CAPÍTOL PRIMER					
<i>Obligacions generals</i>					
Article únic. — Partida 1.	Junta Central Cens.	2,500	—	—	2,500
Partida 2.	Assegurances	2,500	—	—	2,500
Partida 3.	Pensions.	500	—	—	500
Partida 4.	1'30 per 100 Diputats.	14,092	13,676	10,283	416
Partida 5.	Utilitats personal.	22,000	12,717'36	4,717'36	9,282'64
Partida 6.	1'30 per 100 altres pagaments.	500	7'15	5'20	492'85
<i>Sumes que segueixen</i>		42,092	26,400'51	15,005'56	15,691'49

CONCEPTE		Consignació	Compromès	Satisfet	A satisfer	Economia
<i>Sumes anteriors</i>		42,092	26,400'51	15,005'56	11,394'95	15,691'49
CAPÍTOL SEGON						
<i>Representació Parlamentària</i>						
Article 1. ^r — Partida 7	Presidència	40,000	39,999'96	39,999'96	—	0'04
Partida 8	Secretaris	24,000	24,000	24,000	—	—
Partida 9	Diputats	1.020,000	986,000	986,000	—	34,000
Partida 10	Comissions	2,500	—	—	—	2,500
Partida 11	Lliure circulació	45,000	44,753'62	44,753'62	—	246'38
CAPÍTOL QUART						
<i>Personal i Material</i>						
Article 1. ^r — Partida 12	Personal	251,500	212,430'61	212,430'61	—	39,069'39
Article 2. ⁿ — Partida 13	Material	37,000	36,708'90	28,316'40	8,392'50	291'10
Partida 14	Llibres	10,000	9,999'65	8,047'55	1,952'10	0'35
Article 3. ^r — Partida 15	Calefacció	37,000	34,740'04	24,197'96	10,542'08	2,259'96
Partida 16	Llum	50,000	35,000	22,096'95	12,903'05	15,000
Partida 17	Neteja	27,500	24,028'70	23,294'10	734'60	3,471'30
Partida 18	Aigua	3,000	—	—	—	3,000
Partida 19	Vestuari i calçat	22,000	21,534	20,453'50	1,080'50	466
Partida 20	Telèfon	12,000	10,964'65	9,658'35	1,306'30	1,035'35
Partida 21	Automòbil Presidència	19,000	18,926'26	18,097'41	828'85	73'74
Partida 22	Despeses generals	13,000	13,500	11,000	2,500	—
CAPÍTOL CINQUÈ						
<i>Diari de Sessions</i>						
Article 1. ^r — Partida 23	Personal	55,400	40,761'53	40,761'53	—	14,638'47
Article 2. ⁿ — Partida 24	Impressió	100,000	97,737'66	50,919'46	46,818'20	2,262'34
Article 3. ^r — Partida 25	Administració	—	—	—	—	—
CAPÍTOL SETÈ						
<i>Imprevistos</i>						
Article únic. — Partida 26	Imprevistos	5,000	3,425	3,425	—	1,575
CAPÍTOL VUITÈ						
<i>Resultes 1932</i>						
Article 1. ^r — Partides 27/31.		21,346'68	20,216'98	20,216'98	—	1,129'70
<i>Sumes.</i>		1,837,838'68	1,701,128'07	1,602,674'94	98,453'13	136,710'61

COMPARACIONS

Cabals ingressats.	1.647,779'91	Total ingressos.	1.701,128'07	Ingressat de menys.	136,710'61	Import a satisfer.	98,453'13
Cabals satisfests.	1.602,674'94	Total compromès.	1.701,128'07	Economia.	136,710'61	Existència.	45,104'97
Existència a Caixa.	45,104'97		—	Dèficit.	—	A ingressar.	53,348'16
							98,453'13

LIQUIDACIÓ

del Pressupost Extraordinari del 1933 per a obres

INGRESSOS					
	CONCEPTE	Consignació	Ingressat	A ingressar	Total ingressos
CAPÍTOL PRIMER					
<i>Aportacions de la Generalitat</i>					
	Aportacions.	39,000	90,000	300,000	390,000
DESPESES					
	CONCEPTE	Consignació	Compromès	Satisfet	A satisfer
CAPÍTOL TERCER					
<i>Palau del Parlament</i>					
Article únic. — Partida 11 bis.	Pagament del cost de les obres.	380,000	380,000	79,284'15	300,715'85
CAPÍTOL QUART					
<i>Personal i Material</i>					
Article 3.º — Partida 21 bis. .	Automòbil de la Presidència. .	10,000	10,000	10,000	—
	<i>Sumes.</i>	390,000	390,000	89,284'15	300,715'85

COMPARACIONS			
Cabals ingressats.	90,000	Total Ingressos	390,000
Cabals satisfets.	89,284'15	Total Compromès	390,000
<i>Existència a Caixa.</i>	<u>715'85</u>		<u>—</u>
Import a satisfer.		300,715'85	
Existència		715'85	
A ingressar		<u>300,000</u>	<u>300,715'85</u>

Pressupost Extraordinari del Parlament de Catalunya per a 1934

INGRESSOS		
CAPÍTOL PRIMER		
APORTACIONS DE LA GENERALITAT		
ARTICLE SEGON		
<i>Aportacions per a altres despeses</i>		
Partida 1 bis. — Import de la quantitat atribuïda en el Pressupost de la Generalitat de Catalunya per a despeses extraordinàries del Parlament.		<u>Pesetes</u> <u>150,000</u>
DESPESES		
CAPÍTOL TERCER		
PALAU DEL PARLAMENT		
ARTICLE ÚNIC		
<i>Habilitació, millores, conservació i custòdia</i>		
Partida 12 bis. — Per a pagament del cost de les obres necessàries per a l'habilitació de les dependències del Palau i de l'adquisició d'estris i mobiliari, així com de les millores que acordi la Comissió de Govern Interior.		<u>150,000</u>
RESUM		
Importa el Pressupost dels ingressos.		150,000
Importa el Pressupost de les despeses.		<u>150,000</u>
Barcelona, 1.º de maig del 1934.		

PARLAMENT DE CATALUNYA

L L E I

de transferència de crèdit

Article únic. És aprovada la següent transferència de crèdit:

Sobrants que es transfereixen: de la

partida 972, 5,000 ptes.; de la 978, 12,500,
i de la 1003, 6,500 ptes.

Total dels sobrants: 24,000 ptes.

Augments en virtut d'aquesta transferència: a la partida 949, 24,000 ptes.

Palau de Parlament, 1.ª juny del 1934.

PARLAMENT DE CATALUNYA

L L E I

d'ampliació de crèdit

Article únic. És ampliat en 60,000 pessetes, el crèdit de 30,000 ptes. acordat en la pròrroga del Pressupost, per tal d'atendre les despeses de dietes i viatges dels membres de les Comissions Arbi-

trals de Districte, devengades el primer trimestre d'enguany, i la totalitat de les que els puguin correspondre al trimestre en curs, cobrint-se l'esmentada ampliació amb els mitjans previstos en l'art. 41

de la Llei d'Administració i Comptabilitat de la Hisenda pública del 1.º de juliol del 1911

Palau del Parlament, 1.º de juny del 1934.

PARLAMENT DE CATALUNYA

L L E I

atorgant una pensió a la senyora vídua de l'Honorable Francesc Macià,
primer President de la Generalitat restaurada

Art. 1.º És concedida a la senyora Eugènia Lamarca, vídua del que fou primer President de la Generalitat de Catalunya restaurada, l'honorable senyor Francesc Macià, la pensió vitalícia de divuit mil pessetes anuals.

Art. 2.º A l'extinció de la pensió que fa referència l'article anterior, la senyora Maria Macià Lamarca tindrà dret, mentre no contregui matrimoni, a la pensió de nou mil pessetes anuals.

Art. 3.º La pensió a què fa referència

aquesta Llei serà feta efectiva amb càrrec a la partida 1218 del Pressupost en curs, que es considerarà ampliada en la quantitat que calgui.

Palau del Parlament, 1.º de juny del 1934.

